

1

Hij was vroeg het huis uitgevlucht. Dat was deze week al de tweede keer. Zijn lichaam deed vanbinnen pijn. Hij haatte zijn lichaam als het in zo'n toestand verkeerde: vol onbehagen dat hij eruit moest schudden, net zolang tot de rust weer helemaal de overhand kreeg en hem veranderde in een vat vol malende gedachten. Hij was zo akelig wakker. Waarom kon hij niet slapen? Waarom kon hij niet slapen tot een uur of elf, twaalf, zoals hij altijd deed? Het was vroeg, maar de zon stond al hoog aan de hemel en scheen steeds feller – het was nu echter veel aangenamer dan later op de dag. Om deze tijd waren er nog schaduwen, en dat had wel iets goeds, vooral als je gedwongen was naar buiten te gaan omdat uit alle hoeken en gaten van dat lelijke huis de gedachten naar je toe kwamen sluipen. Hij fietste over de grindweg, waar geen mens te zien was. De hele wereld sliep, zelfs de schapen die anders liepen te blaten op de pas gemaaide weiden waren stil. De motorzagen hadden dagenlang gejangt en de dennentakken en die van de jeneverbesstruiken waren op grote stekelige stapels gelegd. Die stapels zag hij soms in zijn dromen, die ongastvrije stekelige, schilferige takkenbossen met ertussen opgewaaid zand, zoals het zand op het strand dat aan je natte voeten klonterde als een sponzige tweede huid.

Zoals gewoonlijk was hij alleen, maar hier buiten vond hij dat prettig. Hij ging er op de fiets vandoor; kilometer na kilometer. Het was bevrijdend, niemand anders verstoorde zijn stille wereld. Het licht werd er vriendelijker door. Maar hij had liever geslapen. Hij kwam aan bij de heuvel. Er was weer niemand vandaag. Alles was zoals altijd. Daar had hij de ekster gevonden, precies daar, op de plek waar de weg omhoog liep. Uit de verte had het een steen geleken, toen hij dichterbij kwam leken het er twee en vlakbij bleek het een zeer vreemde ekster. Hij was er een meter vandaan gestopt en had er met gebogen hoofd naar staan kijken. De ekster was in tweeën gespleten. Twee volledig schoon gekloven eksterhelften midden op het grindpad. De ingewanden waren verdwenen; opgegeten door insecten of vogels, en de twee vleugels en de dunne stukken skelet waren volstrekt reukloos en een beetje stoffig. Er zoemde niet één vlieg omheen. Het was onbegrijpelijk hoe de vogel zo perfect in twee even grote delen was gedeeld. Hoe kon dat? Hij had gedacht dat het een teken moest zijn. Ja, het was natuurlijk een openbaring. De bliksem was ingeslagen en had als een mes de ekster in tweeën gedeeld. Het was God of het lot. Hij had geglimlacht, want hij geloofde zulke onzin niet, maar toch dacht hij dat dit een teken was dat hij niet zomaar naast zich neer kon leggen. Hij moest er op de een of andere manier iets mee doen. Met moeite had hij zich ervan kunnen losrukken, had lang zo staan staren voordat hij er langzaam voorbij kon rijden, achteruit kijkend en starend tot hij meer vaart kreeg. Alleen

slachters sneden dieren precies doormidden, want dat deden ze altijd, het was de eenvoudigste manier om dieren zo te snijden – in twee stukken vlees die elkaars spiegelbeeld zijn. Zo werden schapen, koeien en varkens gedeeld, maar kippen niet. Daar hakte je de kop van af. Katten kon je wel weer delen, ja, zelfs katten kon je delen. Maar eksters? Er was toch niemand die eksters slachtte.

Toen was hij verder gefietst. En dat deed hij nu ook. Hij trapte en trapte, en de felle zon scheen en scheen en scheen.

2

Het zag ernaar uit dat het een mooie zomerdag zou worden. Een nieuwe, veelbelovende dag op het eiland, ver in de Oostzee. De krachtige aanlandige wind zou het water verwarmen en binnen een paar uur zou de lucht gevuld zijn met uitgelaten kinderstemmen en op de smalle pier zouden de talloze afdrucken van natte voetjes te zien zijn. Diezelfde wind zou natuurlijk het zonnebaden op het strand minder aangenaam maken. Maar de ouders zouden het op het zand volhouden zolang de kinderen blij en druk bezig waren. Ze zouden worstelen met hun ochtendkrant die wapperde in de wind en zouden proberen warm te blijven met koffie uit hun thermoskan.

Op de parkeerplaats bij de badplaats stond een Volvo-stationcar met een skibox op het dak. Hij stond geparkeerd naast het bord met de tekst "Verboden honden op het strand uit te laten". De auto was blauw en de skibox wit met een zwarte sierstreep. Edvin Gardelin bleef staan en keek boos naar de Volvo, de enige auto op de hele parkeerplaats. De wagen stond daar al lang geparkeerd. Was het twee weken, of was het al drie? Hij wist het niet zeker, maar het was al behoorlijk lang. Hij had het moeten opschrijven. Maar aan de andere kant, toen hij hem had opgemerkt kon hij niet weten dat hij daar zou blijven staan. Hij liep moeizaam naar de Volvo en peuterde voorzichtig met zijn stok in de roestaanslag aan de rechter voorkant. De auto was in een tamelijk slechte staat, maar was er niet zo slecht aan toe dat het waarschijnlijk was dat iemand hem daar had achtergelaten. Edvin gluurde door de zijruit aan de passagierszijde en maakte met zijn hand een schaduw om de weerkaatsing van de zon op het glas weg te nemen. Er was niet veel te zien. Tussen het dashboard en de voorruit zat een parkeerkaart geklemd. Steunend op zijn stok deed hij moeizaam een paar stappen naar voren. Onderaan op de parkeerschijf was het bovenste deel van een tekst te zien die hij na een tijdje kon ontcijferen: "Haninge Centrum". Iemand van het vasteland dus, wat hij al had vermoed. Hij rechtte zijn rug en keek om zich heen om te zien of er iemand was met wie hij zijn ergernis kon delen over de slechte gewoonte van al die

zomergasten die steevast de parkeerplaats bij het strand als stalling voor hun auto gebruikten, terwijl ze zelf god mag weten wat uitspookten. Maar er was niemand in de buurt.

Het was nog vroeg. Zelfs te vroeg om de enkele badgast te treffen die een ochtendduik nam. Dat was nu eenmaal zijn gewoonte. Altijd al vroeg in de ochtend actief. Daar was niet veel aan te doen. Het grote, met gras begroeide terrein tussen het strand en de parkeerplaats lag er verlaten bij: de kleedhokjes, de gemeentelijke sauna, de douche waar kampeerders voor vijf kroon één minuut warm water over zich heen konden krijgen en de speelplaats met de draaimolen, waar de kinderen later op de dag rondrenden. Ook de nieuwe strandweg, die vanaf de parkeerplaats liep, was nog stil en verlaten.

Er kwam een onaangename windvlaag vanaf het strand. Zeewier. Rottend zeewier of 'släke' zoals het in het dialect van de Gotlanders heette. Een beetje weeïge geur, die je zonder waarschuwing overviel. Het was nog zo niet lang geleden dat het strand voor het toeristenseizoen was schoongemaakt, maar wat hielp het? Met een krachtige wind uit de goede, of beter gezegd de verkeerde richting lag het strand binnen een dag weer vol zeewier. Een metersbrede, stinkende wal langs de vloedlijn.

Edvin keerde zijn rug naar de wind en liep steunend op zijn stok naar huis. Hoe dan ook, dat met die Volvo, dat hoorde niet. Hij moest de politie bellen, ja dat zou hij doen.

Toen inspecteur Gunilla Borg het politiebureau in Hemse binnenkwam, knipperde het rode lampje van het antwoordapparaat. Wanneer het bureau onbemand was, verwees een mededeling naar de politie in Visby of in noodgevallen naar 112. Gunilla was er vandaag als eerste. Ze drukte op het af luisterknopje van het antwoordapparaat terwijl ze door het raam naar buiten keek. De gemeentelijke hovenier was bezig de haag te snoeien die het kleine, open plein voor het politiebureau omheinde. Er stond maar één bericht op de band. Een oude man in Ronehamn klaagde over de parkeergewoonten van de bewoners van het vasteland. Ze liep de keuken in om koffie te zetten voor de ochtendvergadering. Haar collega's zouden er over vijftien minuten zijn. Toen ze de filter in het koffiezetapparaat zette, ging de telefoon. Ze liep terug naar haar bureau en nam op.

'Politie Hemse.'

'Hallo, u spreekt met Edvin Gardelin', zei een oudemannenstem. Gunilla Borg had de naam niet onthouden, maar herkende de stem van het antwoordapparaat meteen. Voor de man moest het belangrijk zijn. Hij bleef volhouden.

‘Hebt u mijn bericht gehoord?’ vervolgde de man.

‘Ja’, zei Gunilla, ‘er was iets met een auto.’

‘Dat klopt. Wat gaat u er aan doen?’

Er aan doen? De man had noch zijn telefoonnummer achtergelaten, noch het kenteken van de auto genoemd. Wat had hij eigenlijk verwacht?

‘Wat is er precies met die auto?’

Edvin Gardelin kuchte en wachtte even voordat hij rustig en duidelijk van wal stak.

‘Die staat al meer dan twee weken op de parkeerplaats bij het strand. Een echte roestbak. Natuurlijk weer een van de bewoners van het vasteland die zich hier komen misdragen. Vorige zomer is er eentje bij de haven in het water gekukeld. Leonid moest erin springen om hem eruit te halen. Dronken als een kanon. Hij zou verdronken zijn als Leonid er niet in was gesprongen, maar erg dankbaar was hij niet ...’

‘Denkt u dat iemand de auto heeft gedumpt’, onderbrak Gunilla Borg hem, bang om te blijven vastzitten aan een ellenlange uiteenzetting over de slechte gewoonten van de zomergasten.

‘Achtergelaten’, verduidelijkte ze, toen het stil werd in de hoorn. Het was nog een tijdje stil, terwijl Edvin Gardelin in zijn gedachten de draad weer oppakte.

‘Ik weet niet wat ik moet denken, maar er is iets vreemds met die auto.’

‘Voor zover ik weet, is het vrij parkeren bij het strand. We kunnen eigenlijk niets doen. Het is aan de eigenaar van het parkeerterrein.’

Dat vond Edvin Gardelin erg vreemd. Om niet allerlei wetsparagrafen over de bescherming van privé-eigendom te hoeven uitleggen, beloofde Gunilla snel de auto in het register van de Rijksdienst voor het Wegverkeer te zullen opzoeken. Of Edvin het kenteken misschien had?

Het zou kunnen dat de wagen gestolen was. Edvin had het kenteken. Gunilla krabbelde het nummer op een schrijfblok bij de telefoon en maakte een eind aan het gesprek.

Ze had nog geen twee stappen in de richting van de keuken gedaan of de telefoon rinkelde opnieuw. Ze nam op.

‘Ja, hallo, met Bengt Gustavsson. Ik wil een inbraak melden.’

Het was stil in de hoorn.

Ze begreep onmiddellijk dat de man die belde te opgewonden was om de juiste woorden te vinden. Dat was niet zo ongewoon.

‘Vertelt u het maar stap voor stap’, zei ze.

Ze hoorde de zware ademhaling van de man aan de andere kant van de lijn.

‘Godverdomme’, zei hij.

Fredrik Broman draaide vanaf *Avagatan* de binnenplaats van het politiebureau op en parkeerde naast de garage. Vandaag reed hij in de rode Fiat. Hij gaf de voorkeur aan de Volvo, maar er was eigenlijk geen zinnige reden om met die grote auto naar Visby te pendelen. Voor hij achter het stuur plaatsnam, had hij zes kilometer hardgelopen. Hij voelde zich alert en was tevreden met zichzelf, bevrijd van een paar overbodige vetcellen en een enigszins slecht geweten. Maar de laatste keer dat hij had hardgelopen was alweer een poosje geleden. Hij wist dat hij weer zou moeten beginnen. Dat hij moest. Twee, drie keer in de week, anders had het geen zin. Onlangs had hij ergens gelezen dat je minstens zevenentwintig kilometer in de week moest rennen – verdeeld over vijf, zes keer – om enig medisch effect te bereiken. Oké, de cholesterol moest hij maar eens bij het avondeten te lijf gaan, maar zijn conditie moest hij toch met hardlopen zien te verbeteren. Hij stapte uit de auto, een tikkeltje stijf na de vijfenveertig minuten durende autotocht met benen die net hadden hardgelopen. Over enigerlei vorm van stretchen had hij zich maar niet druk gemaakt. Het voelde goed zo. Hij voelde dat het effect had gehad.

De deur van de garage stond open en hij liep via die weg naar binnen. Het politiebureau van Visby was in de jaren zeventig gebouwd en werd op dit moment gerenoveerd. Dat was ook hard nodig. Vanbinnen was het echt uitgeleefd en vrij lelijk. De inrichting bestond uit een merkwaardige mengeling van groen, blauw, rood en roze. Vanbuiten zag het er uit als een blauwe container van plaatijzer. Ooit was het gebouw knalblauw geweest. Vandaar de koos-, of misschien wel de scheldnaam – wat je maar wilde – de “Blauwe Koe”.

In de loop der jaren was het knalblauw verbleekt tot lichtblauw grijs, zoiets als een grauwe oktoberhemel. De dagen van de gevel van blauw plaatijzer

waren hoe dan ook geteld. Die zou verdwijnen en worden vervangen door lichtgrijs pleisterwerk; dat paste beter bij het wereldcultuurerfgoed van de middeleeuwse stad Visby. Zelf hield Fredrik wel van die fletsblauwe plaatijzeren container. Het oogde licht en vriendelijk, dit in tegenstelling tot de zware, bruine kolos van het politiebureau op Kungsholmen in Stockholm, waar hij vijf tien jaar geleden zijn eerste dienstjaren had doorgebracht. Hij groette een paar collega's van de ordepolitie en liep door de gangen van de provisorische vertrekken van de recherche. Tijdens de verbouwing was niets zoals anders. In het deel van het pand dat nog niet zo lang geleden het postkantoor van Visby was geweest, waren op dit moment Fredrik en zijn tien collega's van de recherche van Gotland gehuisvest.

'Fredrik! Dus jij doet het vandaag een beetje rustig aan?'

Het was Gustav Wallin die over de rand van zijn box heen gluurde. Werken in een kantoortuin was een van de dingen waar ze tijdens de renovatie tijdelijk mee moesten leren leven.

Gustav was drie jaar jonger dan Fredrik en de enige bij de recherche van onder de veertig, Eva Karlén van de technische recherche niet meegerekend. Gustav woonde in Hemse, het plaatsje dat het dichtst bij het dorpje van Fredrik en Ninni lag. De gemeente begon slechts enkele kilometers ten zuiden van Hemse. Joakim, Fredriks oudste zoon, zat in dezelfde klas van *Högbyskolan* als Gustavs zoon Martin.

'Ik compenseer de avond van vorige week.'

'Ja, ja. Je hebt je gewoon verslapen. Ik zal niets zeggen hoor', glimlachte Gustav. Fredrik was nog niet gewend aan het zwarte trendy baardje dat zijn collega vlak voor de zomer had laten staan. Gustav had ravenzwart haar en tegenwoordig ook een zorgvuldig geschoren half baardje dat uitliep in twee brede bakkebaarden. Hij moest erkennen dat Gustav de enige van de recherche was die wat zijn uiterlijk betreft een beetje stijl had. Naast Gustavs keurig gestreken overhemden waren het vooral spijkerbroek en trui wat de klok sloeg.

'Zeg, toen jij nog zat te ontbijten was ik al buiten aan het hardlopen. Naar Östris en terug.'

'Dat is een behoorlijk stuk', zei Gustav terwijl hij zijn wenkbrauwen optrok. 'Meen je serieus dat je je overwerk compenseert met hardlopen?'

'Ach nee, dat niet alleen. Ik moest tussendoor ook nog even voor mijn gezin zorgen.'

Gustav dacht even na, knikte vervolgens, waarna een brede grijns over zijn gezicht trok.

Fredrik grijnsde terug, maar zei niets.

‘Fredrik?’

Göran Eide, hoofd van de afdeling recherche, zwaaide vanaf zijn plek met een telefoonhoorn.

‘Ik verbind een gesprek naar je door.’

‘Oké.’

Fredrik trok zijn stoel naar zich toe en ging zitten. Hij nam de telefoon op zodra die overging.

‘Hallo, met Gunilla Borg in Hemse.’

Hij had haar een paar keer ontmoet, maar niet veel meer dan hallo tegen haar gezegd.

‘Hallo’, zei hij nu weer, ‘waarmee kan ik je helpen?’

‘Nou ...’ zei ze en aarzelde even. ‘Ken je het vissersplaatsje Hus, bij Ronehamn?’

‘Jazeker.’

‘We hebben een melding binnengekregen van een inbraak in een van de boothuizen daar. We zijn er zojuist naartoe geweest om te kijken en ... ja, het was eigenlijk verrekte vreemd. Iemand heeft daarbinnen een geslacht lam op de vloer neergelegd.’

Fredrik proestte. Een mengeling van een lach en verbazing.

‘Het kan een soort dreigement zijn’, ging ze verder. ‘Ik denk dat het iets is waar jullie misschien naar zouden moeten kijken.’

‘Naar een dood lam?’

‘Ja.’

‘In welke zin zou het dan een dreigement kunnen zijn, denk je?’

‘Tja, eh, het is een beetje moeilijk te beschrijven, maar het zag er echt akelig uit. Het zou het beste zijn als iemand van jullie er even naar zou kunnen kijken.’

Fredrik zuchtte inwendig en hoopte dat Gunilla Borg zijn gebrek aan enthousiasme niet merkte. Het klonk niet bepaald als een zaak voor de recherche, maar omdat Göran het gesprek had doorverbonden, kon hij moeilijk nee zeggen. Bovendien had hij toevallig toch niet veel op zijn bureau liggen. Het was tot nu toe een rustige week geweest. Hij nam de gegevens op die hij nodig had en beloofde dat hij contact zou opnemen met de eigenaar van het boothuis. Hij loerde naar Görans plek terwijl hij de hoorn neerlegde. Hij meende bijna in een van de mondhoeken van de commissaris een glimlachje te zien. In zijn herinnering liep hij het gesprek met Gunilla Borg door en hij kon niet ontkennen dat het hem iets van een één-aprilgrap leek. Maar het was geen 1 april. Het was 1 juli.

Hij keek over de rand van de box naar Gustav.

‘Hoe is het? Heb jij veel omhanden?’

‘Nee, dat kan ik niet beweren. Het is bijna belachelijk rustig. Ik weet niet waar dat aan ligt.’

‘Ga je mee naar Ronehamn om naar een dood lam te kijken?’

3

Ninni Broman reed de Volvo achteruit het gazon op en zette de motor uit. Simon vloog onmiddellijk schreeuwend de auto uit en gooide een enigszins gedateerde Ninja Turtle in het kleine plastic zwembadje. Ninni had het badje gekocht in de hoop dat het in elk geval het voortdurende gezeur iets zou verminderen om in Nisseviken te gaan zwemmen. Simon sprong het plastic figuurtje achterna, spetterend en spattend. Hij had plezier, maar dat zou niet lang duren.

Ninni deed de achterklep open en tilde de zakken potgrond en mest eruit. Joakim zat op de achterbank een stripblad te lezen. Ze had juist vandaag de Volvo genomen, omdat die zoveel handiger was als je zware zakken aarde naar huis moest rijden.

‘Hm, gaat er geplant worden?’

Ze schrok. De stem kwam vanachter haar rug, erg dichtbij. Ze draaide zich om. Eskil Hulting had het vermogen iemand te besluipen, iets wat ze niet kon waarderen.

‘Nou, in elk geval de perken wat opvijzelen’, glimlachte ze een beetje stijfjes.

Ze voelde zich belachelijk hoe ze daar stond terwijl ze een clichéantwoord gaf op een idiote vraag. Eskil keek naar de zakken. Hij veegde zijn handen af aan het bovenstuk van zijn plastic overall en liet zijn blik ongegeneerd op Ninni rusten. Zijn lippen krulden zich tot een glimlach, waarbij de uitgedunde rij tanden in zijn bovenkaak zichtbaar werd. De net iets te lange stilte gebruikte ze om met haar hand naar haar overige boodschappen te reiken en er intussen snel een paar woorden uit te gooien.

‘Het is nu niet echt de tijd om te planten. Maar ik ga een paar rozen verplaatsen.’

‘O ja, staan ze dan niet goed waar ze staan?’ grijnsde hij terwijl hij met zijn handen over zijn onderarmen streek.

Tegen beter weten in ging ze op dat gespreksonderwerp in, maar dat was in elk geval beter dan alleen maar holle frasen uitslaan. Eskil was hun buurman aan de rechterkant, hij woonde in het robuuste huis uit de jaren dertig met van die steil aflopende dakpannen en een toenemend aantal gaten in het pleisterwerk van de gevel. Die verwaarloosde gevel had meer te maken met geldgebrek dan met weinig vlijt. De grote tuin met de fruitbomen en rozenbedden was goed onderhouden, op het overdrevene af. Wat overigens voor meer van de tuinen langs de dorpsstraat gold.

Eskil en Britt hadden ook twee kinderen. Ze waren ouder dan die van Ninni en Fredrik en zouden al spoedig oud genoeg zijn om het huis uit te gaan. Eskil was aardig en behulpzaam en niet zo’n klein beetje nieuwsgierig. Zag hij een vreemde auto op de oprit, dan kwam hij al gauw met een min of meer quasi-vraag hun kant op lopen. Kon hij niet iets geloofwaardigs verzinnen, dan gaf hij zijn hond een schop tegen zijn achterste en kwam er vervolgens zelf achteraan om hem te halen. In het begin had Ninni het nogal komisch gevonden, bijna schattig zelfs. Later, toen Eskil zijn baan bij de bandenservice kwijtraakte, veranderde dat. Het was natuurlijk vervelend voor hem dat hij werkloos was en het was ook niet zo vreemd dat hij behoefte aan gezelschap had, maar er waren grenzen. Op een dag had ze dertien bezoeken van hem geteld. Als ze geen mensen van het vasteland waren geweest die hier net waren komen wonen, dan had ze hem vriendelijk verzocht naar huis te gaan en zich die dag niet meer te laten zien. Maar ze vond dat ze hem te woord moest staan. Hij bleef nooit lang, wilde nooit koffie. Ja, nu zou ze uiteraard nooit meer op de gedachte komen het te vragen, maar in het begin, toen die buurbezoeken nog niet zo frequent waren, had zowel Fredrik als zij hem wel eens een kop koffie aangeboden, die hij steevast weigerde.

Er is altijd wel een lichtpuntje, dacht ze terwijl ze met de zakken aarde en mest aan de slag ging.

‘Ja, ja, we zullen zien’, zei Eskil, waarna hij in de richting van zijn eigen huis beende.

Hoezo, zullen we wel zien? vroeg Ninni zich in stilte af en was intussen zo druk aan het sjouwen dat de zweetdruppels op haar voorhoofd parelden. Ninni was lerares Zweeds en Engels op de middelbare school van Hemse, maar op dit moment had ze zomervakantie. Zowel zij als de kinderen. Fredrik niet. Nog niet.

Misschien had ze toch met de kinderen naar het strand moeten gaan. Het was heet en aan de lucht was geen wolkje te bekennen. Niemand kon beloven dat het zo de hele zomer zou blijven. Gewoonlijk was dat niet het geval. Maar het was nog niet te laat. Bleef het weer zo, dan konden ze misschien een picknickmand inpakken en vanavond met elkaar naar Nybro gaan om daar een frisse duik te nemen. 17

‘Mamma, mamma, kijk eens’, schreeuwde Simon en hij schopte zijn rode plastic bal weg.

Het was goed raak. Simon had echt balgevoel. De bal vloog recht over de esdoornhaag tegen een van de ramen van de burens. Niet die van Eskil en Britt, maar van de burens aan de andere kant. Het gaf een harde klap tegen de ruit, maar het glas bleef heel.

Joakim keek op van zijn stripblad.

‘Waar ben jij verdomme mee bezig, akelige mongool’, bulderde hij met een stem waaraan je kon horen dat hij de baard in de keel had.

‘Joakim’, vermaande Ninni hem en daarna: ‘Simon, wat heb ik je gezegd over de ramen?’

Ze keek naar de burens door de metersbrede opening in de haag, die het mogelijk maakte om een kortere weg te nemen als je bijvoorbeeld even wat suiker of een Engelse sleutel wilde lenen. Veel meer contact hadden ze in feite ook met Jens en Karin niet. Het gele houten huis was stil en leeg. Geen van beide auto’s was te zien. Niet Jens’ witte dienstauto van het energiebedrijf *GEAB* noch de nieuwe Ford van Karin, die ze altijd zo zorgvuldig achteruit de garage onder het huis inreed. De garagedeuren stonden wijd open, zoals gewoonlijk. Karin werkte vanuit huis, maar één of twee dagen per week was ze in Stockholm.

‘Dat was door het oog van de naald. Die kleine schopt de bal ver’, was het commentaar van Eskil, die door de klap tegen het raam was teruggelokt.

Ze zuchtte. Misschien werd het toch maar een tochtje naar het strand. Eigenlijk was het typisch iets voor één persoon, maar met z'n tweeën was het leuker. Fredrik en Gustav reden over *Ronehamnsvägen* naar de kust. Ze waren net Hemse gepasseerd. Fredrik zat achter het stuur. Plat. Zoals bijna alles was het hier plat. Hij kon in alle richtingen ver zien. Kleine dorpen en een paar verspreide boerderijen tussen de akkers en weilanden. Het waren grote, massieve stenen huizen die geheimen van vele generaties verborgen, maar ook zag je er het modernisme van de jaren vijftig en het eldorado van de eternietplaten. Eterniet: dat goedkope, fantastische onverslijtbare materiaal dat mensen bij het vervangen van een dakplaat tegenwoordig dwong beschermende kleding te dragen – als bij het saneren van een kerncentrale. En dan de hoge watertorens die zich in de verte tegen de lichtbewolkte horizon verhieven. Ze stonden daar als duizendjarige tijdmachines te roddelen over wat geweest was. Dit was het platteland. Maar dit was immers wat hij had gewild. De dichtstbijzijnde grotere plaats, Hemse, had weinig aantrekkingskracht, maar had wel het meeste dat je normaal gesproken nodig had. En op fietsafstand. Visby had meer te bieden, maar ook dat was niet bepaald een bruisende metropool. Voor Fredrik was het prima. Hij was niet naar Gotland verhuisd om in cafés te hangen of merkkleding te kopen. Dit had hij gewild. Het platteland. Weg van de grote stad. Het had uiteraard ook met geld te maken. Stockholm was veranderd sinds hij van de politie school was gekomen. Het was geen plek meer voor een gezin met twee kinderen en twee modale inkomens. Niet als je enigszins acceptabel wilde wonen en een beetje geld wilde overhouden nadat alle vaste lasten waren betaald. Hij begreep niet meer voor welke mensen Stockholm geschikt was, behalve voor mensen met een hoog inkomen. En misschien voor verstokte singles, die het uithielden om tot op middelbare leeftijd op vierentwintig vierkante meter te wonen. Om twaalf uur zouden ze de eigenaar van het boothuis ontmoeten. Hij zou op de parkeerplaats wachten. Fredrik sloeg linksaf naar de haven, de smalle grindweg op die naar het vissersplaatsje Hus leidde en simpelweg *Husvägen* heette. Het oude vissersplaatsje met zijn rijen boothuizen lag maar op een steenworp afstand van de moderne vissershaven van Ronehamn. De parkeerplaats lag er een stukje vandaan, op gepaste afstand. Een groot, perfect vierkant stuk asfalt, neergegooid in de natuur.

‘Warm’, zei Gustav terwijl hij het raampje aan de passagierskant naar beneden draaide.

‘Nee, je moet geen raam opendoen’, zei Fredrik. ‘Je moet de airco hoger zetten. Als je het raampje naar beneden draait, heeft de airco geen effect.’

‘Dat is toch jouw taak. Jij rijdt. Jij moet dus de airco hoger zetten.’

‘Ja, maar ik vind het niet te warm. Vind je het te warm om mij te vragen de airco hoger te zetten?’

‘Oké. Kun je de airco hoger zetten?’ vroeg Gustav. Een krachtig uitziende man in een knalgeel T-shirt stond op de parkeerplaats te wachten.

‘Is dat onze man die daar staat?’ vroeg Fredrik terwijl hij wees.

‘Bengt Gustavsson’, voegde hij eraan toe na een snelle blik in zijn notitieblokje dat hij op het dashboard had gelegd.

‘Bengt Gustavsson?’ vroeg Gustav.

‘Klopt. Hallo’, zei de man en gaf hun een hand. ‘Fijn dat jullie konden komen.’

Fredrik en Gustav stelden zich voor. Gustavsson was lang, bruingebrand en hij leek goed getraind, ook al had hij een beginnend buikje. Hij tuurde tegen de zon in die recht in zijn ogen scheen. Hij maakte een enigszins geschrokken indruk. Dat was niet vreemd, ook al ging het slechts om een inbraak in een boothuis. En een dood lam. Fredrik was al gewend boze uiteenzettingen te horen over junks die vergast moesten worden of over buitenlanders die naar huis moesten worden gestuurd. Maar in Ronehamn waren noch junks, noch buitenlanders. Dus deze keer hoefde hij dat niet aan te horen.

‘Tja’, zei Bengt Gustavsson terwijl hij met zijn hand over zijn buik wreef en een moment aarzelde voor hij verderging. ‘Ik zal jullie wijzen waar het is.’

Hij gaf hun een teken hem te volgen.

Fredrik liet zijn blik over het grote publicatiebord glijden dat naast de parkeerplaats stond. Een degelijke constructie van centimeters dikke, gebeitste balken die de meeste herfststormen wel aankonden. Je kon je gemakkelijk voorstellen dat die daar door een groep enthousiaste vrijwilligers was neergezet in het kader van het taakprogramma van de boothuisvereniging. Er zat een lijstje met zo’n veertig namen op vastgeniet, door een plastic hoes beschermd tegen regen en wind. Dat moeten vast de eigenaren zijn, dacht hij.

‘Het is toch te gek dat je niet meer gewoon rustig een eenvoudig boothuis kunt hebben’, zei Gustavsson. ‘Wat hebben ze hier te zoeken; kattenkwaad van jongeren of wat het dan ook mag wezen. Ja, je mag toch hopen dat het zoiets is in elk geval. Verrekt onaangenaam.’

Op Gotland mochten de boothuizen niet zomaar aan iedereen verkocht worden. De gemeente had het eerste recht van koop om te garanderen dat ze het eigendom van de eilandbewoners bleven. Men wilde niet een nieuw Bohuslän worden: eilandbewoners die tijdens de goudkoorts alles maar verkochten, met als resultaat het verlies van een eeuwenoud cultureel erfgoed. De beperkingen weerhielden de plaatselijke eigenaars er natuurlijk niet van hun boothuizen als zomerhuisjes in te richten, die daarna voor tweeduizend kroon per week aan mensen uit Stockholm werden verhuurd. Dat kwam voor, maar meestal gebruikten ze ze zelf.

Hus was een flinke vissersplaats met goed onderhouden boothuizen die het niet verdienden om met kleine zomerhuisjes te worden vergeleken. De plaats deed sterk denken aan een volkstuintuincomplex, maar dan zonder tuintjes. In een aantal van de oudste vissersplaatsjes waren de boothuizen in een slinger van kalksteen aan elkaar gebouwd, maar hier stonden ze los van elkaar en de meeste waren van hout.

‘Mist u ook iets, of is er alleen maar vernieling aangebracht?’ vroeg Fredrik.

Bengt Gustavsson bleef staan en keek ernstig naar Fredrik.

‘Alleen maar? Dit is ...’

Hij onderbrak zichzelf geïrriteerd.

‘Heeft de agent die hier is geweest en die de aangifte heeft opgenomen het niet verteld?’

‘Ja, dat heeft ze gedaan. Er was een dood lam, toch?’

Bengt Gustavsson keek naar de grond en schudde zijn hoofd.

‘Jullie kunnen het zelf zien. Dat is het eenvoudigst.’

‘Ja, daarvoor zijn we hier’, zei Gustav.

Bengt Gustavsson liep nog tien meter verder en bleef toen staan voor een zwart boothuis van brede, solide planken. Hij sloeg de deur open.

‘Alsjeblieft.’

Ze moesten bukken om door de lage deur naar binnen te gaan. Het eerste wat ze merkten, was de geur. Of beter: de stank. Hevige, misselijkmakende stank. Instinctief deden ze allebei een stap achteruit. Ze hielden hun hand voor hun mond en neus. Een zinloos gebaar. Het duurde even voor hun ogen aan het donker gewend waren. Daarna zagen ze het. Op de grond lag

een lam. Of althans, de delen van een lam. De buik was opengesneden en de ingewanden waren zorgvuldig verspreid over de twaalf vierkante meter van het boothuis van Bengt Gustavsson.